

Temporomandibular Eklem Rahatsızlıkları Şiddetinin Fonseca Anamnestik Anketi ile Sınıflandırılarak Hastaların Farkındalıklarının Ölçülmesi

Measuring the Awareness of Patients by Classifying the Severity of Temporomandibular Joint Disorders with the Fonseca Anamnestic Questionnaire

 Nilsun BAĞIŞ^a

^aAnkara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Periodontoloji ABD, Ankara, Türkiye

Türkiye Klinikleri J Dental Sci. 2021;27(4):545-50 sayısı ile yayımlanmış *Temporomandibular Eklem Rahatsızlıkları Şiddetinin Fonseca Anamnestik Anketi ile Sınıflandırılarak Hastaların Farkındalıklarının Ölçülmesi* isimli araştırma makalesine ilişkin olarak; 270 kişi üzerinde yapılmış olan ve diş hekimliğinin tüm dallarını ilgilendiren temporomandibular eklem rahatsızlıkları ile ilgili toplumdaki bilgi düzeyi ile farkındalığı değerlendirmeyi hedef alarak önemli bir konuya değinen araştırmacılara değerli çalışmalarını için teşekkür ederim.

Araştırmada kullanılan Fonseca Anketi, temporomandibular eklem rahatsızlıklarını kolay ve maliyetsiz olarak değerlendiren, uygulaması kolay 10 soruluk bir indekstir.¹ Temporomandibular eklem rahatsızlıkları değerlendirme çalışmalarında sıklıkla kullanılmaktadır. Yapmış olduğum literatür taramasına göre bu araştırmada kullanılan anket sorularından 2 tanesi, Fonseca orijinal anketi sorularından farklılık barındırmaktadır. Özellikle sonuç kısmında anlamlı farklılık gösterdiği ifade edilen “Tek taraflı çiğneme yapıyor musunuz?” sorusu, anket orijinalinde bulunmamaktadır. Araştırmacılar, modifiye edilmiş bir anket kullan-

dılar ise refere edilmesi, gelecek çalışmalarda kullanım açısından önem taşımaktadır. Bilginizi ve araştırmacıların cevabını rica ederim, saygılarımla.

Finansal Kaynak

Bu çalışma sırasında, yapılan araştırma konusu ile ilgili doğrudan bağlantısı bulunan herhangi bir ilaç firmasından, tıbbi alet, gereç ve malzeme sağlayan ve/veya üreten bir firma veya herhangi bir ticari firmadan, çalışmanın değerlendirme sürecinde, çalışma ile ilgili verilecek kararı olumsuz etkileyebilecek maddi ve/veya manevi herhangi bir destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması

Bu çalışma ile ilgili olarak yazarların ve/veya aile bireylerinin çıkar çatışması potansiyeli olabilecek bilimsel ve tıbbi komite üyeliği veya üyeleri ile ilişkisi, danışmanlık, bilirkişilik, herhangi bir firmada çalışma durumu, hissedarlık ve benzer durumları yoktur.

Yazar Katkıları

Bu çalışma tamamen yazarın kendi eseri olup başka hiçbir yazar katkısı alınmamıştır.

Bilgilendirme

Yazarlar arasında dergi editörünün isminin bulunması nedeniyle, ilgili çalışmanın değerlendirme süreci konuk editör tarafından yürütülmüştür.

KAYNAKLAR

1. da Fonseca DM, Bonfante G, do Valle AL, de Freitas SFT. Diagnóstico pela anamnese da disfunção craniomandibular [Diagnosis of the craniomandibular dysfunction through anamnesis]. Rev Gauch de Odontol. 1994;42(1):23-8. [\[Link\]](#)

Correspondence: Nilsun BAĞIŞ

Ankara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Periodontoloji ABD, Ankara, Türkiye
E-mail: nilsunbagis@yahoo.com

Peer review under responsibility of Türkiye Klinikleri Journal of Dental Sciences.

Received: 27 Dec 2021 Accepted: 04 Jan 2022 Available online: 19 Jan 2022

2146-8966 / Copyright © 2022 by Türkiye Klinikleri. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

Temporomandibular Eklem Rahatsızlıkları Şiddetinin Fonseca Anamnestik Anketi ile Sınıflandırılarak Hastaların Farkındalıklarının Ölçülmesi

Measuring the Awareness of Patients by Classifying the Severity of Temporomandibular Joint Disorders with the Fonseca Anamnestic Questionnaire

^{id} Ümit ERTAŞ^a, ^{id} Mert ATAOL^b, ^{id} Yunus Emre AŞÇI^a

^aAtatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi ABD, Erzurum, Türkiye

^bAnkara Medipol Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi ABD, Ankara, Türkiye

Türkiye Klinikleri J Dental Sci. 2021;27(4):545-50 sayısı ile yayımlanmış Temporomandibular Eklem Rahatsızlıkları Şiddetinin Fonseca Anamnestik Anketi ile Sınıflandırılarak Hastaların Farkındalıklarının Ölçülmesi isimli araştırma makalesinde kullanılan 10 soruluk kolay uygulanabilir Fonseca Anamnestik Anketi orijinalinde “Tek taraflı çiğneme yapıyor musunuz?” sorusu bulunmamaktadır. Yaptığımız çalışmada, “Tek taraflı çiğneme yapıyor musunuz?” sorusu, 2016 yılında yine aynı şekilde Türkiye Klinikleri J Dental Sci. 2016;22(3) sayısı ile yayımlanmış Özkır ve ark.nın yaptıkları çalışmanın sonucundan ilham alınarak modifiye edilmiştir.¹ Özkır ve ark. yaptıkları çalışma sonucunda, temporomandibular eklem rahatsızlıklarının

sonucunun tek taraflı çiğneme ile ilişkili olabileceğini belirtmişlerdir. Yine 1998 yılında Karan ve ark.nın yaptığı çalışmada, temporomandibular eklem rahatsızlıklarının etiyolojik faktörleri arasında tek taraflı çiğnemeyi %51 oranında göstermişlerdir.² Yaptığımız çalışmada, aynı şekilde en sık karşılaşılan sebebin tek taraflı çiğneme olduğunu ortaya koymaktayız. Okeson’un yaptığı çalışmada, tek taraflı çiğnemenin okluzal problemlere yol açacağı, bunun da dolaylı yoldan eklem problemlerine sebep olabileceği belirtilmiştir.^{3,4} Özkır ve ark. ile Karan ve ark.nın yaptığı çalışmalarda, Okeson’a atıf yaptığı için çalışmamızda asıl kaynak olan Okeson’u referans gösterdik.

Değerli yorumları için yazara teşekkür ederiz.

KAYNAKLAR

1. Özkır SE, Yürekli E, Çulhaoğlu AK, Koçyiğit İD. Temporomandibular rahatsızlıklarda hasta farkındalığı [Temporomandibular disorder awareness of patients]. Türkiye Klinikleri J Dental Sci. 2016;22(3):178-83. [[Crossref](#)]
2. Karan A, Kavuncu V, Değer A, Ömer ŞR, Kılıç Z, Keskin C, et al. Temporomandibular eklem disfonksiyon sendromunda etyolojik faktörlerin dağılımı [The dissociation at the causative factors in temporomandibular joint dysfunction syndrome]. İÜ Diş Hek Fak Der. 1998;32:119-23. [[Link](#)]
3. Okeson JP. Differential diagnosis and management issues of temporomandibular disorders. Orofacial Pain: Guidelines for Assessment, Diagnosis and Management. 1st ed. Chicago: Quintessence Pub.; 1996. p.113-84.
4. Okeson JP. Management of Temporomandibular Disorders and Occlusion. 6th ed. St. Louis, Mo.: Mosby/Elsevier; 2008. p.27-31, 149-52,170-3.

Correspondence: Yunus Emre AŞÇI

Atatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi ABD, Erzurum, Türkiye

E-mail: yunusemreasci1907@outlook.com

Peer review under responsibility of Türkiye Klinikleri Journal of Dental Sciences.

Received: 27 Dec 2021 **Accepted:** 04 Jan 2022 **Available online:** 19 Jan 2022

2146-8966 / Copyright © 2022 by Türkiye Klinikleri. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).